

gjorte“ Besidders Værgе, men med en derpaa hvilende Hæftelse — som vel af Hensyn til Trediemand helst burde tinglæses — om Statens eventuelle Udtagelsesret. Besidderen kan ikke kræve nogen Erstatning for det Baand, som derved er lagt paa Jorden i Ventetiden, og det maa selvfølgelig hindres, at Besidderen i Ventetiden driver Rovdrift paa denne Jord, men med Hensyn til saadanne Enkeltheder maa det paalægges Lensnævnet at føre Opsyn.

Jeg skal med disse Ord anbefale Lovforslaget i den af Landstinget vedtagne Skikkelse, kun med det af Udvalget stillede og af mig tiltraadte Ændringsforslag til § 5, til Vedtagelse af det høje Folketing, idet jeg haaber, at med Vedtagelsen af Lovforslaget om Lens og Stamhuses Overgang til fri Ejendom vil et stort saavel reelt som politisk Gode være opnaaet for vort Samfund.

Ved Ophævelsen af Len og Stamhuse indfries paa ny en af Løfteparagrafferne i Grundloven af 1849, ligesom en anden nys blev det ved Gennemførelsen af den nye Retsplejeordning, i Kraft af hvilken Offentlighed og Mundtlighed i Retsplejen om faa Dage træder i Kraft her i Landet. Den almindelige Valgret til vor Rigsdag er gennemført ved Grundloven af 5. Juni 1915, og om kort Tid drages Danmarks Grænse mod Syd efter den nationale Linie.

Idet alle Danske saaledes samles i et selvstændigt Statssamfund, staar dette — efter at de gamle Løfter er indfrieede — med Blikket rettet fremad, beredte til at optage Fremtidsopgaverne, som myldrer frem, dansk Aandsliv søger mod nye og praktiske Virksomhedsomraader, Industriens Trivsel kræver nye Metoder indført for Arbejdets Ledelse. Dansk Handel er ved at bryde sig nye betydningsfulde Baner. Adgangen til at arbejde med Jorden er et brændende Spørgsmaal i alle Lande, men først og fremmest i et lille, overvejende agerdyrkende og jordbrugende Land som Danmark. Det er derfor, tror jeg, en Lykke, at vi ved Gennemførelse af dette Lovforslag baade skaffer Penge og Jord til at gøre Forsøg med Hensyn til, hvilken Brugsform og hvilken Arbejdsmetode der er den bedste for den danske Jord.

Formanden: Jeg skal ikke unnlade at gøre opmærksom paa, at ifølge Tingets Forretningsorden, forhandler man ved en eneste Behandling først de stillede Ændringsforslag og de Paragraffer i Lovforslaget, hvortil disse knytter sig.

Denne Forhandling er imidlertid gaaet betydelig videre, end Forretningsordenen hjemler, og jeg vil derfor henstille til følgende Talere, at de holder sig til de stillede Ændringsforslag og de Paragraffer i Lovforslaget, hvortil de knytter sig. Senere vil der blive givet Lejlighed til en Forhandling om Lovforslagets i dets Helhed.

Hvis ingen yderligere ønsker at udtale sig, gaar vi til Afstemning.

Indstilling af et *Mindretal* (Jacob Christensen, Hauge, Marott og Johannes Pedersen) (se Tillæg B. Sp. 4529).

forkastedes med 64 Stemmer mod 26.

Indstilling af et *Flertal* (R. Andersen, Sigurd Berg, Brorsen, N. Frederiksen, P. E. Hansen, Mads Larsen, P. Pedersen, Pinholt og Pinstrup)

vedtoges enstemmigt med 72 Stemmer.

Lovforslaget, saaledes ændret, sattes under Forhandling.

Marott: Det er muligt, at jeg skulde have haft Ordet tidligere, men jeg maa jo i saa Henseende rette mig efter den højtærede Formands Anvisning, idet der nu er foretaget en Afstemning, hvorved Mindretallets Indstilling er forkastet. Imidlertid gaar jeg ud fra, at der skal være en endelig Afstemning for eller imod Lovforslaget, og som Følge deraf kan den Tale, jeg agter at holde her, alligevel faa sin Betydning.

Jeg vil for det første sige, at til Trods for den store og jeg synes noget overdrevne Lovtale, den højtærede Justitsminister nylig holdt over Regeringsforslaget, maa det socialdemokratiske Parti stemme imod dette Lovforslag. Vi maa i saa Henseende henholde os til den Stilling, vi har givet Udtryk i det Forslag, som tidligere har foreligget her i Tinget fra vor Side, og som er blevet forkastet baade i Folketinget og i Landstinget. Jeg har tidligere motiveret dette Forslag og vil gerne her igen erindre om, at det gik ud paa at inddrage Hjemfaldsgodserne ved de nuværende Besidders Død, mod at der ydes passende Dotationer til Enken og Arvingen, samt at inddrage 50 pCt., altsaa Halvdelen, af de andre Godsets Jordtilliggende og Fideikommiskapitaler, mod at Godserne i øvrigt overgaar til fri Ejendom. Den højtærede Justitsminister har baade i Landstinget og i Folketinget nylig redu-